

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5572
Karar No : 2009/3858

Davacı : Cebel Süt Ürünleri Gıda Maddeleri İmalat Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Vekilleri : Av. Süleyman Boyalı, Av. Murat Demir

Babalık Mah. Demirci İş Merkezi B Blok No:7/707 /KONYA

Davalı : Rekabet Kurumu

Bilkent Plaza, B-3 Blok Bilkent/ANKARA

Davanın Özeti : Konya-Isparta il ve ilçelerinde faaliyet gösteren süt işletmelerinin çiğ süt alım fiyatlarını belirlemek ve çiğ süt alımlarını belirli dönemlerde durdurmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri belirtilerek tesis edilen Rekabet Kurulu'nun 26.07.2006 tarih ve 06-56/714-204 sayılı kararının davacı şirkete para cezası verilmesine ilişkin kısmının; bölgede farklı fiyatlardan çiğ süt alındığı, fiyatın birlikte belirlenmediği, süt alımı boykotunun da gerçekleşmediği, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir anlaşmanın varlığından söz edilemeyeceği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Konya, Isparta ve ilçelerinde çiğ süt pazarında aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin rekabet ihlâlinde bulunduğu yapılan soruşturma sonucunda saptandığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin, mevzuat hükümleriyle birlikte incelenmesinden; Konya, Isparta ve ilçelerinde çiğ süt pazarında aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin anlaşarak üretimde kullandıkları çiğ sütün müstahsilden alım fiyatını pazar dışında belirlemek ve çiğ süt alımlarını belirli dönemlerde durdurmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri anlaşılmaktadır.

Bu durumda, açıkça 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl eden davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca idarî para cezası verilmesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Mürteza GÜLER'in Düşüncesi : Dava; Rekabet Kurulu'nun 26.07.2006 günlü, 06-56/714-204 sayılı kararının, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesini ihlal ettiğinden bahisle davacı teşebbüse idari para cezası uygulanmasına ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

Konya ve Isparta ili ve ilçelerinde faaliyet gösteren davacı teşebbüsün de aralarında bulunduğu süt işletmelerinin çiğ süt alım fiyatlarını birlikte belirledikleri, çiğ süt alımlarını belirli dönemlerde durdurdukları ve süt işletmeleri ile toplayıcılarının köy bazında bölge paylaşımına gittikleri yolundaki iddialar ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanuna göre başlatılan süreç sonunda 17.02.2006 tarihli Soruşturma Raporunun düzenlendiği, neticede Rekabet Kurulunun dava konusu 26.07.2006 günlü, 06-56/714-204 sayılı kararıyla; davacı firmanın da aralarında bulunduğu firmaların, anlaşarak üretimde kullandıkları çiğ sütün müstahsilden alım fiyatını

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5572
Karar No : 2009/3858

pazar dışında belirlemek ve çiğ süt alımlarını belirli dönemlerde durdurmak suretiyle 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal ettiklerine, aynı Kanunun 5. maddesindeki koşullar sağlanmadığından bu ihlaller bakımından muafiyet verilmesinin mümkün olmadığına, hem çiğ süt alım fiyatlarının belirlenmesi hem de çiğ süt alımlarını durdurma eylemlerinin tam anlamıyla hayata geçirilmemiş olması ve girişim aşamasında kalması, firmaların üye bulundurduğu Konya Süt ve Süt Ürünleri İmalatçıları Derneğinin Tüzüğünde yer alan üyelikten çıkarma yaptırımının uygulanmamış olması ve Tüzükte 4054 sayılı Kanun doğrultusunda gerekli değişikliklerin yapılması hususlarının hafifletici unsur olarak gözönüne alınması sonucunda 2004 yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerinin takdiren %0,5'i oranında ve ayrı ayrı olmak üzere idari para cezası uygulanmasına karar vermiştir.

Davacı firmanın da aralarında bulunduğu firmaların, üye bulundukları Konya Süt ve Süt Ürünleri İmalatçıları Derneği vasıtasıyla anlaşarak üretimde kullandıkları çiğ sütün müstahsilden alım fiyatını pazar dışında belirledikleri, çiğ süt alımlarını belirli dönemlerde durdurdıkları ve bu suretle rekabeti engelleyici amaçla hareket ederek 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal ettikleri dosyada mevcut bilgi ve belgelerle sabit olduğundan, dava konusu Rekabet Kurulu kararının davacı şirkete idari para cezası uygulanmasına ilişkin kısımda hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, hukuki dayanaktan yoksun bulunan davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü;

Dava, Konya-Isparta İl ve İlçelerinde faaliyet gösteren süt işletmelerinin çiğ süt alım fiyatlarını belirlemek ve çiğ süt alımlarını belirli dönemlerde durdurmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri belirtilerek tesis edilen Rekabet Kurulu'nun 26.07.2006 tarih ve 06-56/714-204 sayılı kararının davacı şirkete para cezası verilmesine ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a. Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

b. Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5572
Karar No : 2009/3858

c. Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d. Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi" hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Diğer yandan, davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında; bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüştür.

Dava dosyasındaki bilgi ve belgelerin, işlem dosyasıyla birlikte incelenmesinden; Konya, Isparta ve ilçelerinde süt piyasasında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâlî iddiasıyla ilgili olarak Kanun'un 41. maddesi çerçevesinde yürütülen soruşturma sonucunda dava konusu Rekabet Kurulu kararının alındığı, buna göre Kurul tarafından ilgili pazarın "çiğ süt pazarı" olarak belirlendiği, Konya'da faaliyet gösteren süt imalatçıları tarafından 1990 yılında Konya Süt ve Süt Ürünleri İmalatçıları Derneği (KOSSİMAD) adlı Derneğin kurulduğu, KOSSİMAD'ın kurulduğu dönemde yürürlükte olan 2908 sayılı Dernekler Kanunu uyarınca teşebbüsler dernek üyesi olmadıklarından teşebbüslerin temsile yetkili kişilerinin, Derneğe üye oldukları, 16.02.2005 tarihi itibarıyla Dernek üye sayısının 42 olduğu, KOSSİMAD Tüzüğü'nde Derneğin amacının; süt ve süt mamulleri imalatçılarına maddeten ve manen yardımcı olmak ve imalatçıları her bakımdan korumak, süt ve diğer imalat için gerekli hammaddelerin imalatçılara daha sıhhatli ve daha istikrarlı bir şekilde intikalini sağlamak olduğunun belirtildiği, Tüzüğün 2. maddesinde, bu amaçlara ulaşmak için Derneğin; "b) İmalatçıya intikal edecek olan sütlerin karışiksiz ve katıksız olup olmadığının kontrolü bakımından bir kontrol merkezi açmak, süt kontrol

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5572
Karar No : 2009/3858

merkezinde kontrol edilen sütlere yağ oranına göre ücret belirlemek ve süt bedellerinin ödenmesine delalet etmek," ve "f) Birlik yeleri ile rekabete giren ve birlik üyelerinden farklı fiyatla süt toplayan süt toplayıcılarına veya imalatçalarına karşı ortak tutum belirlemek. Birliğe iştirak eden imalatçaların üreticiye ödeyecekleri süt bedellerinin toplayıcılar vasıtası ile ödenmesi de gerekirse birlik vasıtası ile yapılabilir." hususlarında da çalışacağının öngörüldüğü, yine Dernek Tüzüğünün 4. maddesinde, "Birliğin bilgisi dışında süt satın alan" yenin yönetim kurulunun ekseriyetle alacağı karar ile Dernek yeliğinden çıkarılacağının belirtildiği, çeşitli tarihlerde alınan KOSSİMAD Yönetim Kurulu toplantılarında çiğ süt fiyatlarının belirlendiği, bu Şekilde Dernek yesi olan teşebbüslerin üretimde kullandıkları çiğ sütün müstahsilden alım fiyatını pazar dışında kendi aralarında anlaşarak belirledikleri ve dolayısıyla bu eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (a) bendi kapsamına girdiği, öte yandan 26.04.2001 tarihli KOSSİMAD Yönetim Kurulu toplantısında alım boykotuna yönelik bir kararın alındığı, bu karara göre süt toplama merkezlerinin altı bölgeye ayrıldığı, 01 Mayıs 2001 tarihinden itibaren 1. bölgeden başlayarak süt alımına 5 gün ara verilmesine ve her bölgede sıra ile aynı srenin uygulanmasına karar verildiği, Türkiye'de çiğ süt üretiminin ıağunlukla doğal nedenlerle mevsimlere göre büyük değişimler gösterdiği, büyük baş hayvanlarda doğumların arttığı Mayıs-Haziran aylarında çiğ süt üretiminin arttığı, Temmuz ayından itibaren çiğ süt üretiminin düşüş trendine girerek Ekim ayında minimum seviyesine ulaştığı, öte yandan süt ürünlerine olan talebin de tamamen zıt bir mevsimsellik göstermekte olduğu, çiğ süt üretiminin azaldığı Temmuz-Ekim döneminde süt mamullerine olan talebin arttığı, aksine, çiğ süt üretiminin en üst seviyeye ulaştığı Mart-Nisan aylarında süt mamullerine olan talebin çiğ süt üretimindeki artışın gerisinde kalmakta olduğu ve piyasada çiğ süt arz fazlası olduğu, çiğ süt arz fazlasının olduğu dönemlerde Konya ilinde faaliyet gösteren mandıraların birlikte karar vererek çiğ süt alımlarını belli bir süreliğine durdurduğu, buna ilişkin olarak soruştırma aşamasında teşebbüslerin savunmalarında, stok maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle çiğ süt üretiminin arttığı dönemlerde süt alımına ara verildiğinin ifade edildiği, süt toplayıcıları ve mandıraların müstahsiller tarafından üretilen sütün tamamını satın almaları gibi bir yükümlülüklerinin bulunmadığı, her bir teşebbüsün üretimde kullanmak üzere dilediği zamanda dilediği kadar hammadde satın almakta serbest olduğu, ancak, teşebbüsün bu kararını kendinin tek başına vermesi gerektiği, oysa KOSSİMAD yelerinin tek başlarına çiğ süt alımını azaltma veya durdurma yerine bunu toplu olarak yapma yolunu tercih ettikleri, bu tür bir eylemin de 4054 sayılı Kanun'un "Mal veya hizmetlerin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi" Őeklindeki (c) bendi kapsamına girdiği, bu Şekilde Kurul tarafından firmaların, anlaşarak üretimde kullandıkları çiğ sütün müstahsilden alım fiyatını pazar dışında belirlemek ve çiğ süt alımlarını belirli dönemlerde durdurmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiklerine, aynı Kanun'un 5. maddesindeki koşulların sağlanmadığından bu ihlller bakımından muafiyet verilmesinin mümkün olmadığına karar verildiği anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5572
Karar No : 2009/3858

Bu durumda; 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi, aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüsler tarafından açıkça ihlâl edildiğinden, davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, para cezasının tespiti sırasında hem çiğ süt alım fiyatlarının belirlenmesi, hem de çiğ süt alımlarını durdurma eylemlerinin tam anlamıyla hayata geçirilmemiş olması ve girişim aşamasında kalması, Dernek Tüzüğü'nde yer alan üyelikten çıkarma yaptırımının uygulanmamış olması ve Tüzük'te 4054 sayılı Kanun doğrultusunda gerekli değişikliklerin yapılması hususları hafifletici unsur olarak göz önünde bulundurularak, 2004 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî gelirlerinin takdiren binde beşi oranında idarî para cezası uygulanmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacının iddiaları da, dava konusu işlemi sakatlayıcı nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 93,60-TL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 07.04.2009 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Turan	Zümrüt	Gürsel
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	MEKİK

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç : 63,60-TL
Posta Gideri : 30.00-TL
TOPLAM : 93,60-TL